

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Ansökan om förändring för fristående förskola/fritidshem - Guteskolan förskola Väduren

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden avslår Guteskolan AB:s ansökan om permanent utökning av barnantal på förskolan Väduren i Visby till 100 barn.

Sammanfattning

Guteskolan AB har ansökt om att permanent utöka tillståndet för verksamheten på förskolan Väduren till 100 barn. Förvaltningen har tagit resultaten från den regelbundna tillsynen 2025 samt den demografiska utmaningen i beaktande vid utredning och bedömning av ansökan. Den sammanlagda bedömningen är att nämnden inte kan godkänna en permanent utökning av tillståndet.

Ärendebeskrivning

När en fristående förskola ansöker om en väsentlig förändring, såsom att öka antalet barn i verksamheten, behöver flera centrala krav uppfyllas.

En ökning av barnantalet får inte äventyra vare sig barns säkerhet, den pedagogiska kvaliteten eller bemanningen. Lokalerna måste vara tillräckligt ändamålsenliga för att kunna ta emot fler barn. Personalen måste ha rätt kompetens och tillgången till resurser ska vara tillräcklig för att tillgodose barnens säkerhet. Verksamheten ska dessutom följa skollagen, arbetsmiljölagen och eventuella lokala riktlinjer för att säkerställa en hög pedagogisk kvalitet.

I bedömningen ta även hänsyn till om den permanenta utökningen innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för den kommunala förskoleverksamheten i närområdet. Negativa följder avses bland annat att kommunen skulle tvingas lägga ned en befintlig förskola eller leda till ökade kostnader för kommunen till följd av att förskoleverksamheten bedrivs i mindre effektiv omfattning och med lågt kapacitetsutnyttjande.

Bakgrund

I dagsläget har Guteskolan AB som huvudman tillstånd att bedriva utbildning och undervisning för sammanlagt 75 barn på förskolan Väduren i norra Visby. Huvudman har ansökt om en permanent utökning till 100 platser med önskan att träda i kraft 2026-08-01. En fullständig ansökan inkom 2026-05-11, avgiften för ansökan inkom 2026-05-27 och handläggningen kunde påbörjas samma datum.

Förvaltningen har vid bedömning av ansökan även tagit underlag och beslut från den regelbundna tillsynen 2025 i beaktande. Vid tillsyn framkom en brist avseende huvudmans systematiska kvalitetsarbete då det saknades separat dokumentation på huvudmannanivå. där åtgärder ska redovisas 2026-08-17. Trots bristen bedöms ändå huvudman som lämplig att bedriva pedagogisk verksamheten då övriga delar godkändes utan anmärkningar. (se BUN 2025/1412)

Ansökan

Vid granskning av de underlag som medföljer ansökan framkommer inga brister. Huvudmannen redogör för hur bemanningen kommer att anpassas till det ökade antalet barn samt hur lokalerna planeras att nyttjas med anledning av större barngrupper. Huvudmannen har svarat på hur man säkerställer att barngruppen har lämplig sammansättning utifrån den tänkta förändringen.

Vid ekonomisk granskning framkommer att verksamheten bedrivs under stabila ekonomiska förhållanden. Utifrån inkomna budgetunderlag och huvudmannens årsredovisning bedöms Guteskolan AB ha ekonomiska förutsättningar att genomföra den sökta utökningen av antalet platser vid Guteskolans förskola Väduren. Huvudmannen redovisar ett positivt resultat, god likviditet och en stabil soliditet. Den planerade utökningen från 75 till 100 platser bedöms kunna genomföras inom ramen för en långsiktigt hållbar ekonomi och utan att verksamhetens kvalitet påverkas negativt. Förvaltningen bedömer därför att huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med skollagens krav.

Påverkan på kommunal verksamhet

Sammantaget bedöms en utökning av Vädurens verksamhet med 25 platser medföra ökade kostnader, försämrad resurseffektivitet och en ökad risk för ytterligare avvecklingar inom den kommunala förskoleverksamheten i Visby.

Enligt befolkningsprognosen förväntas antalet barn i förskoleålder fortsätta minska under kommande år. Förskolan Gotland har under 2025 avvecklat tre förskolor i Visby; Klubbsvampen, Bryggaren och Persgränd, motsvarande 160 platser. Genom dessa förändringar har verksamheten kunnat förtätas, vilket har bidragit till minskade strukturella kostnader och ett mer effektivt nyttjande av befintliga personalresurser. Vid årsskiftet 2026/2027 planeras ytterligare en strukturförändring då förskolan Linden avvecklas och barnen erbjuds plats på förskolan Humlan. Dessa åtgärder utgör en del av verksamhetens anpassning till ett minskat barnunderlag.

Det bör beaktas att det finns en risk för ytterligare avvecklingar inom den kommunala förskoleverksamheten. En utökning av Vädurens verksamhet skulle sannolikt förstärka denna risk. De kommunala förskolor som bedöms påverkas mest av en utökning är Blå Huset, Forellen och Storken. Av dessa bedöms Blå Huset påverkas i störst utsträckning.

Ur ett ekonomiskt perspektiv motsvarar ett bortfall om 25 barn en beräknad intäktsminskning på cirka 3,2 miljoner kronor, baserat på 2026 års budget.

Därutöver tillkommer ökade strukturella kostnader och sämre förutsättningar att använda befintliga resurser effektivt.

Förskolan Gotland gör därför slutsatsen att barnunderlaget är inte tillräckligt för att både möjliggöra en utökning av Vädurens verksamhet och samtidigt upprätthålla nuvarande kommunala förskolestruktur.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att ansökan om permanent utökning av förskolan Väduren till 100 barn ska avslås. Bedömningen grundas inte på brister i huvudmannens ansökan eller ekonomiska förutsättningar, utan på den sökta utökningens omfattning och dess bedömda konsekvenser för den kommunala förskoleverksamheten i norra Visby.

Utökningen omfattar 25 platser och sker i ett läge där antalet barn i förskoleålder förväntas minska. Förskolan Gotland har redan genomfört och planerar ytterligare strukturförändringar för att anpassa verksamheten till ett minskat barnunderlag. Ett godkännande av ansökan bedöms riskera att medföra försämrat kapacitetsutnyttjande, ökade strukturella kostnader och ökad risk för ytterligare avvecklingar inom den kommunala förskoleverksamheten.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att den sökta utökningen kan antas medföra påtagliga negativa följder på lång sikt för den kommunala förskoleverksamheten i närområdet. Den samlade bedömningen är därför att ansökan ska avslås.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-12

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Bo Eriksson
Avdelningschef stöd och utveckling

Skickas till

Guteskolan AB